

Sobota 10. týždňa

Mt 5,33-37

Pravdovravnosť

Povzbudiť ľudí, aby uvážene používali slová a ďalej podávali informácie

Žijeme v dobe, keď sa sľuby nedodržiavajú. Slovo nemá cenu. Nielen jednotlivci, ale i národy a štáty podpisujú zmluvy, ale vzápätí ich porušujú a neplnia. Koľko manželských sľubov pri sobáši sa neplní. V tejto spoločnosti zloby a klamstiev my, kresťania, musíme byť známi tým, že svoje slovo dodržíme za každých okolností.

Pán Ježiš v dnešnom evanjeliu povedal svojim učeníkom a platí to samozrejme aj pre nás: „**Vaša reč nech je „áno -áno“, „nie -nie“**“ (Mt 5,37).

V týchto niekoľkých vetách sa Pán Ježiš veľmi hlboko zaoberá ôsmym prikázáním. Nielen opakuje zákaz falošnej prisahy, ale dodáva zákaz vôbec prisahať. Ježiš sa jasne a rozhodne stavia proti vtedajšiemu zneužívaniu prisahania a proti puntičkárstvu platných a neplatných prisah. Podľa Ježiša nie je v každodennom živote vôbec potrebná prisaha na ubezpečovanie a potvrdenie pravdy. Tu je úplná pravdovravnosť bez akejkoľvek zabezpečujúcej prisahy jedinou zárukou pravého bratstva. Zákonníci totiž sústavne prisahali aj v každodenných veciach. Ježiš však hovorí: „**Vôbec neprisahajte**“ (Mt 5,34). Vôbec nepoužívajte všetky tie zabezpečujúce a záväzné i nezáväzné prisahy. Veď do týchto prisah je zahrnutý i Boh. Ježišov učeník má hovoriť Áno alebo Nie, t.j. má byť pravdovravný.

Nemyslíme si, že Kristus týmito slovami rozkazuje užívať jednoslabičnú reč. Nie. Chce nás len poučiť, akí máme byť priami a jednoznační. Áno, nech je áno. Nie, nech je nie. Kompromis neexistuje. Máme hovoriť jednoducho a pravdivo. Z takéhoto rýdzeho postoja vyrastajú jednoduché a pravdivé medzil'udské vzťahy. Čo sme však urobili v živote zo svojho slova a správania? Zmätok. Zasiali sme nedôveru a ustavičné podozrievanie. Od obchodu po politiku, od rodiny po medzinárodné vzťahy. Oklamať, to je snaha takmer každého a všetkých. A tým sa zamotáva život i medzil'udské stretnutia. Potom sa aj tá najobyčajnejšia informácia stáva pochybnou. Mnohí ľudia hovoria aj áno, aj nie, podľa toho, čo je výnosné. Hovoria bez presvedčenia. Opakujú frázy. Prispôsobujú sa mienke. Hovoria, čo je druhým príjemné. Klamár sa však skôr či neskôr prejaví, pravda vyjde najavo. Nemožno byť neutrálnym. Kto sa zdráha postaviť na stranu pravdy, už je na strane lži. Byť nejasným, byť dvojakým, znamená stratu priateľov. Naše slová sú zrkadlom našej mysle a hlasom srdca.

Ak budeme vnútorne naplnení pravdou, nebudeme mať problém postaviť sa na stranu pravdy, hovoriť pravdivo. Aké sú tie moje slová? Hovorím to, čo si aj myslím? Alebo myslím si jedno a hovorím druhé? Aj sv. Jakub vo svojom liste nás upozorňuje: „**Vaše áno nech je áno a nie nech je nie, aby ste neprepadli súdu**“ (Jak 5,12).

Aby naše áno bolo skutočným áno a nie skutočným nie, poučme sa aj z nasledujúceho príbehu. K Sokratovi pribehol zadychčaný priateľ a lapajúc dych začal rozprávať: „Počuj, Sokrates, musím ti niečo dôležité povedať... tvoj priateľ...“

„Počkaj,“ prerušil ho mudrc, „preosial si to, čo mi chceš povedať, cez tri sitá?“

„Cez tri sitá?“ čudoval sa posol správy.

„Áno, cez tri sitá. Prvé sito je pravda. Si si istý, že všetko, čo mi chceš povedať, je v súlade s pravdou?“

„No neviem, povedal mi to...“

„Áno, áno, ale iste si to preosial cez druhé sito, a tým je dobro. Ak to, čo mi chceš povedať, nie je pravda, je to určite dobré.“

„Naopak!“

„Tak teda,“ prerušil ho filozof, „použi ešte tretie sito a porozmýšľaj, či to, čo mi chceš povedať, je nevyhnutne nutné.“

„Nutné? Asi nie.“

„Tak potom,“ usmial sa Sokrates, „ak to, čo mi chceš povedať, nie je pravda, ani dobré, ani nevyhnutne nutné, neobťažuj tým ani seba, ani mňa.“

Preosievajme aj my svoje slová cez tri sitá, pravdy, dobra a nevyhnutnosti. Ak budeme takto konať, naše áno bude áno a nie bude nie. Tým budeme Ježišovými svedkami a šíriteľmi pravdy.

Silu, aby sa nám to darilo, prosme si aj pri tejto svätej omši.

Amen.